

Чытанка-Бусьлянка

дапаможнік па чытанні
для дзяцей 5-6 гадоў

II

Знаёмства з
літарамі

Аўтары: Юля і Воля
buslanka.com

Знаёмства з літарамі

Вывучэнне літар - гэта этап, калі пачынаецца больш свядомае знаёмства з гукамі і літарамі. На гэтым этапе важна не проста паказаць літары, а дапамагчы дзіцяці пачуць, адчуць і ўбачыць іх, звязаўшы з канкрэтным досведам, вобразам, рухам і эмоцыяй.

Мэты раздзела:

- Фарміраванне візуальнага вобразу літары (пазнаванне літары на пісьме).
- Звязванне літары з гукам (бачым “М” — чуем [м]).
- Развіццё дробнай матарыкі, увагі, памяці і ўспрымання на слых.

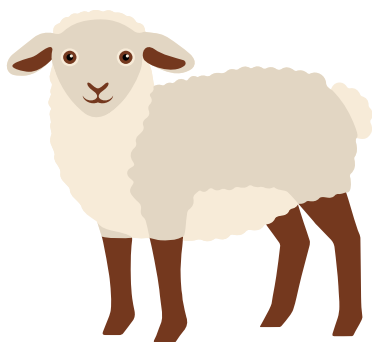
Рэкамендацыі:

- Пачынайце з галосных літар (А, О, У, І, Э), затым пераходзьце да зычных (М, П, Т, Н).
- Заўсёды вымаўляйце гук, а не назву літары (не "эм", а [м]).
- Паўтарайце літары ў розных формах (не толькі на слых і візуальна, але і з рухам, з дотыкам).
- Звязвайце літары з жыццём дзіцяці (літара М — як у слове “мама”).

У добры шлях!

Дадатак 1_Алфавіт у малюнках

А

а

Б

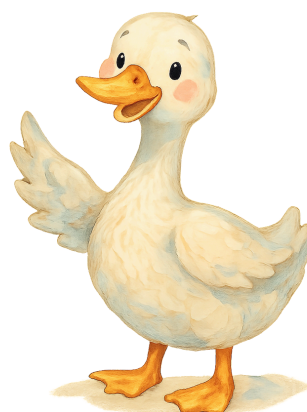
б

В

в

Г

г

Д

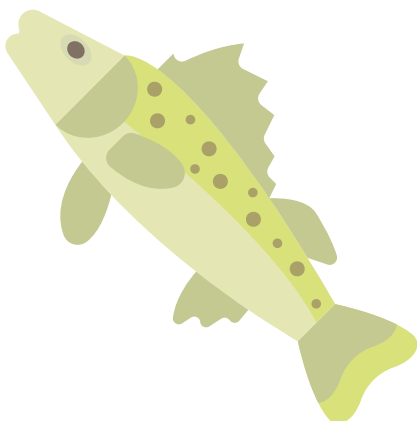
д

Е

е

Ё

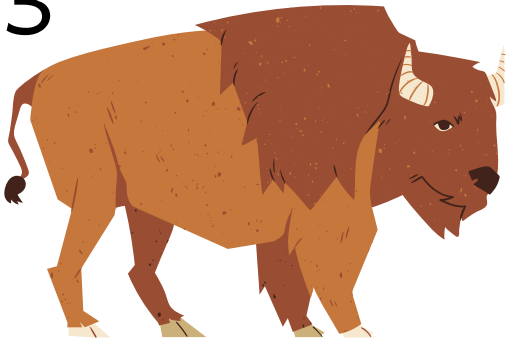
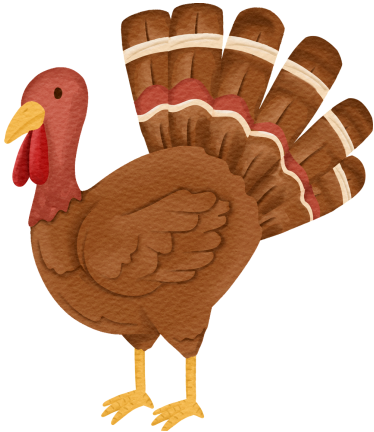
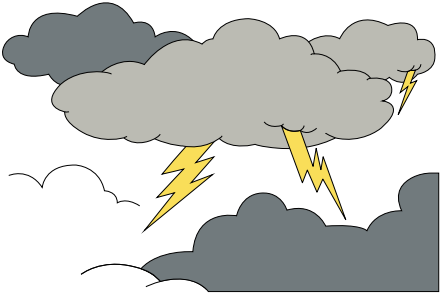
ё

Ж

ж

Дадатак 1_Алфавіт у малюнках

З З	І і
 Й	К К
Л Л	М М
Н Н	О О

Дадатак 1_Алфавіт у малюнках

П

п

Р

р

С

с

Т

т

у

у

ў

Ф

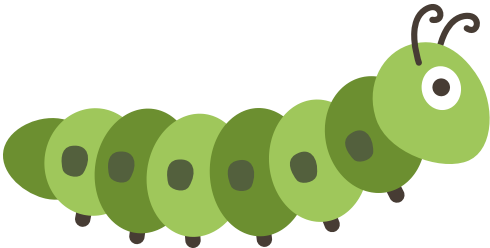
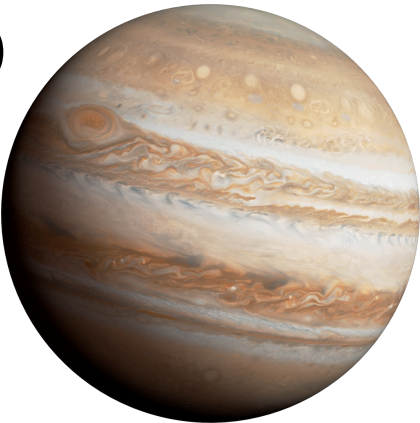
ф

Х

х

Дадатак 1_Алфавіт у малюнках

Ц Ц	Ч Ч
Ш Ш	 Ы
 Ь	Э Э
Ю Ю	Я Я

Знаёмства з літарамі

Дадатак 1

Алфавіт у малюнках

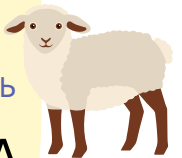
Прыклады заданняў:

Паказвайце літару, вымаўляйце гук, называйце слова, што пачынаецца з гэтай літары. Дадавайце рухі (напрыклад, літара “Я” – кусаем яблык).

Раскладзіце 5-7 картак у радок. **Папрасіце дзіця іх запомніць**, а потым заплюшчыць вочы. Прыбярэце адну картку — **няхай здагадаецца, якая знікла**. Для развіцця памяці можна называць і малюнак, і літару.

А

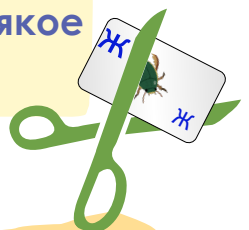
Раздрукуйце два камплекты алфавітных картак з малюнкамі (адзін для дарослага, другі для дзіцяці). **Выкладзіце ў радок 5 картак** малюнкамі ўверх. **Пакажыце карткі дзіцяці** на працягу 5 секунд, каб яно магло запомніць паслядоўнасць. Потым перакладзіце карткі малюнкамі ўніз. **Задача дзіцяці — выкласці свае карткі ў такой жа паслядоўнасці**, як паказваў дарослы.

Раздрукуйце два камплекты алфавітных картак з малюнкамі, каб зрабіць з гэтага гульню «тэтую»: **выберыце 5 пар аднолькавых картак**, змяшайце, перавярніце ўсе часткі малюнкамі ўніз, **па чарзе адкрывайце па дзве карткі**, спрабуючы знайсці **правільныя пары**.

Разрэжце карткі пасярэдзіне так, каб на адной палове засталася вялікая літара, а на другой — маленькая. Змяшайце ўсе паловы картак і раскладзіце іх перад дзіцем. **Папрасіце знайсці пары**: вялікая літара + маленькая літара. Калі дзіця знаходзіць правільную пару, **разам назавіце літару і слова, якое з яе пачынаецца** (напрыклад, Б — бабёр).

Знаёмства з літарамі

Слоўнічак да алфавіта ў малюнках :

Аа - авечка
Бб - бабёр
Вв - валошка
Гг - гусь
Дд - дом
Ее - елка
Ёё - ёрш
Жж - жук
Зз - зубр
Іі - індык
Й - гай
Кк - кот
Лл - лімон
Мм - мядзведзь
Нн - навальніца
Оо - офіс

Пп - певень
Рр - ружа
Сс - сабака
Тт - тыгр
Уу - ураджай
Ў - воўк
Фф - фасоля
Хх - хлеў
Цц - цягнік
Чч - чапля
Шш - шапка
Ы - сыр
Ь - вусень
Ээ - электрык
Юю - Юпітар
Яя - яблык

Квіз анлайн:

Дапамажыце дзецям назваць літару і абраць адпаведны малюнак.

Квіз тут:

А а

Б б

В в

Г г

Д д

Е е

Ё ё

Ж ж

Зз

Ii

Й

Кк

Лл

Мм

Нн

Оо

П п

Р р

С с

Т т

У у

Ў ў

Ф ф

Х х

Цц

Чч

Шш

Ы

Ь

Ээ

Юю

Яя

Знаёмства з літарамі

Дадатак 2

Контурныя літары

Прыклады заданняў:

Раскладзіце карткі з літарамі. **Вы называеце гук — дзіця павінна знайсці і паказаць патрэбную літару.** Пазней — наадварот: **вы паказваеце літару, а дзіця называе гук.** Дадайце элемент спаборніцтва: “Хто хутчэй знойдзе літару?”

Дзіця абводзіць літары пальцам, размалёўвае, упрыгожвае ўзорам, лепіць на іх пластылін, выкладвае наверх гузікі, прыклеівае крупы. **Вымаўляйце гукі, пакуль дзіця працуе:** “Гэта літара С, яна кажа [с-с-с], як змейка: с-с-с”.

Папрасіце дзіця заплюшчыць вочы. Падайце яму адну з картак з літарай, упрыгожанай пластылінам ці крупамі. Дзіця праводзіць пальчыкамі па контуры літары, уважліва адчуваючы яе форму і спрабуе **адгадаць, якая гэта літара.** Калі літара адгаданая правільна, **пакажыце картку з малюнкам і назавіце** (напрыклад, М — мядзведзь).

Пакажыце картку з літарай. Папрасіце дзіця як мага хутчэй **дакрануцца да прадмета**, назва якога пачынаецца з гэтага гучу (напрыклад, С - стол, сумка, сабака).

Раскладзіце **карткі з літарамі на зямлі**, называйце гукі. Дзіця мусіць **скакаць па адпаведных картках.** Для ўскладнення: называйце паслядоўнасць з некалькіх гучаў.

Паказвайце літары цэлам і адгадвайце (напрыклад, літара Х — стаім, расстаўляючы рукі і ногі "зоркай"). **Рабіце рухі з дзецьмі адначасова.** Адну літару можна рабіць у пары.

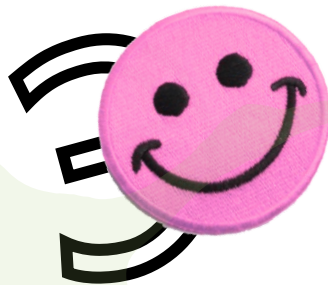
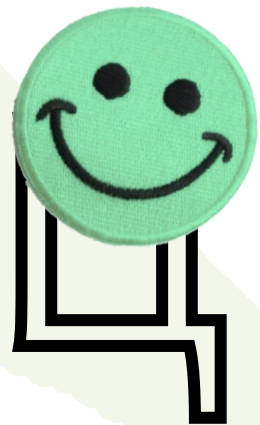
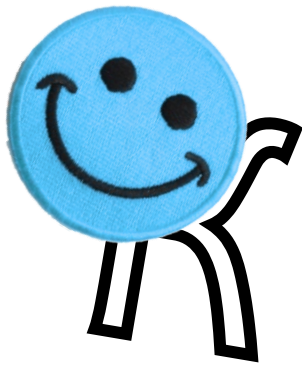

Знаёмства з літарамі

Адгадай літарку

Выберыце 5-7 картак з контурнымі літарамі і **закрыйце частку** кожнай з іх, каб дзіця адгадала схаваную літару.

Якія літары
тут схаваліся?

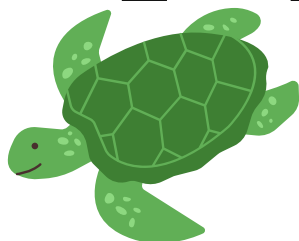
Знаёмства з літарамі

Прадмет на картку

Выберыце 5-7 картак з контурнымі літарамі і 5-7 прадметаў, назвы якіх пачынаюцца з абраных літар. **Пакладзіце перад дзіцём карткі і прадметы ўроскід.** Патрэбна як мага хутчэй паставіць на карткі адпаведныя прадметы.

Назавіце літары. Чаму гэтыя малюнкi стаяць побач менавіта з гэтымі літарамі?

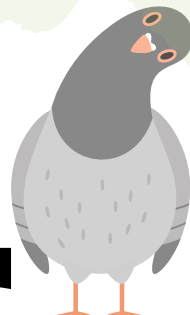
Чч

Іі

Гг

Мм

Лл

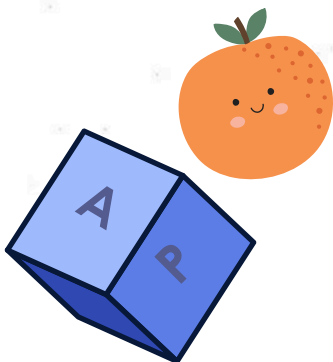

Знаёмства з літарамі

Выпадковая
літарка

Змайструйце кубік і прыклейте
літары на яго бакавінкі. Пастаўце
прадмет, назва якога пачынаецца з
адной з літар на бакавінцы. Кідайце
кубік па чарзе. Перамога той, хто
першы **“зловіць”** патрэбную літару.

Таксама можна гуляць з
двума кубікамі: на
адным - літары, на другім
- адпаведныя літарам
малюнкi. Кідайце **два**
кубікі адначасова, пакуль
не трапіцца правільная
пара “літара-малюнак”.

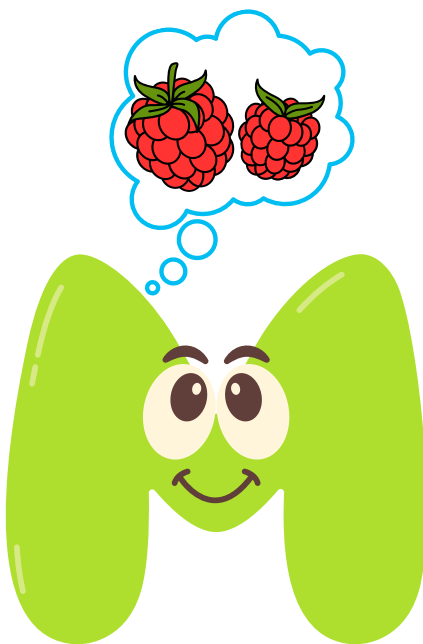
Знаёмства з літарамі

Літаркавы тэатрык

Зладзьце тэатральную пастаноўку:
літары становяцца персанажамі,
яны вітаюцца, спяваюць, гуляюць.

- будзьце выразнымі і эмацыйнымі
- уключаіце дзіця: "А што скажа літара "З"?"
- выкарыстоўвайце маскі, карткі, цацкі

Відэа для
натхнення:

Я літара М!
Я мару пра
маліны!

Папрасіце дзіця
адшукаць і абвесці ўсе
літары "М".

Я мядзведзь!
Я люблю мёд!
М-м-м!

У дыялогах **ужывайце як**
мага болей слоў з
адпаведнай літарай.

Напрыклад:

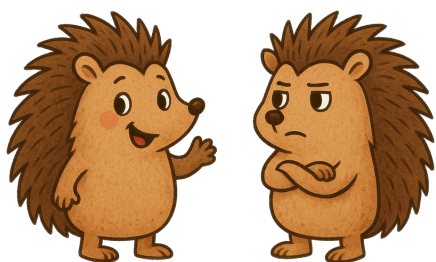
- Я літара **А**! Я ем з
апетытам **а**млет!
- Я літара **Г**! Я ем
грушу і **г**ляджу на
гарызонт!

Знаёмства з літарамі

Малюнак для літары

Выберыце літару, прыдумайце
разам з дзіцём сказ, дзе шмат
слоў пачынаецца з гэтай літары, і
намалюйце да яго ілюстрацыю.
Стварыце свой альбом.

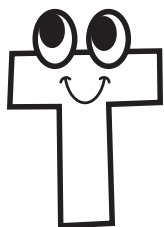

Вожык **в**ясёлы і **в**ожык **в**ажны.

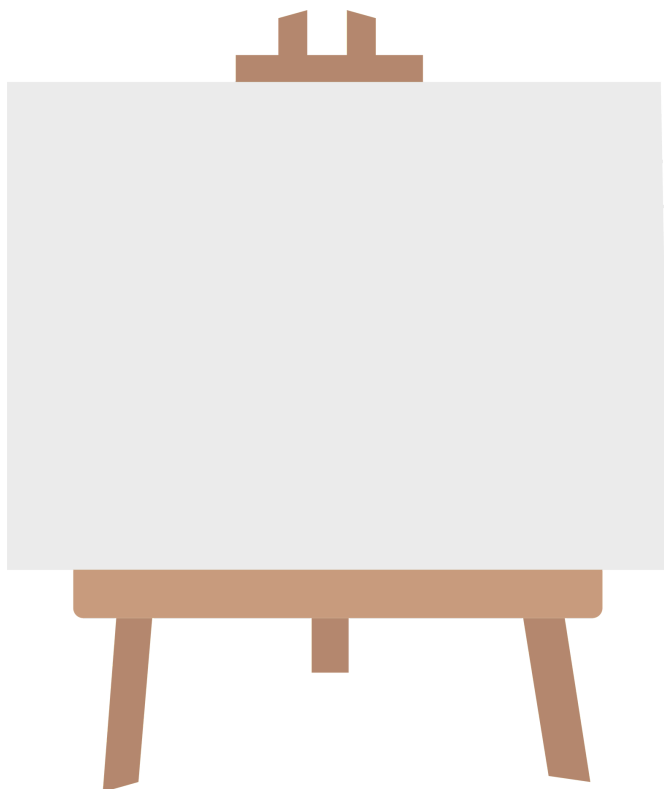
Жук у **ж**оўтым **ж**акеце.

— Паспрабуйце самі з
літаркай “Т”:

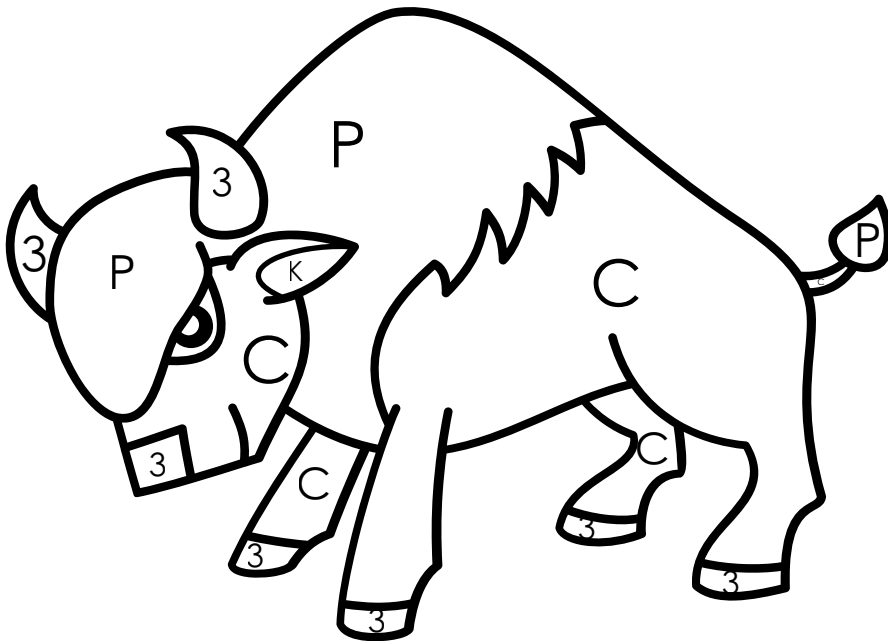

Трусік
трымае
торбачку
з **т**орцікам.

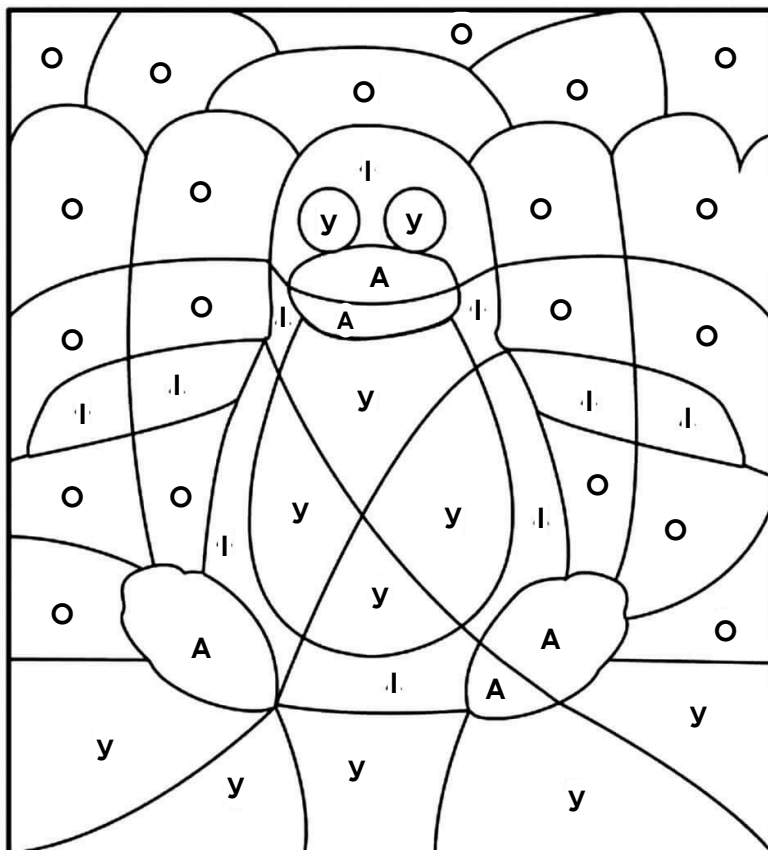
Знаёмства з літарамі

Размалёўка 1

- З чорны
- С карычневы
- К жоўты
- Р аранжавы

Размалёўка 2

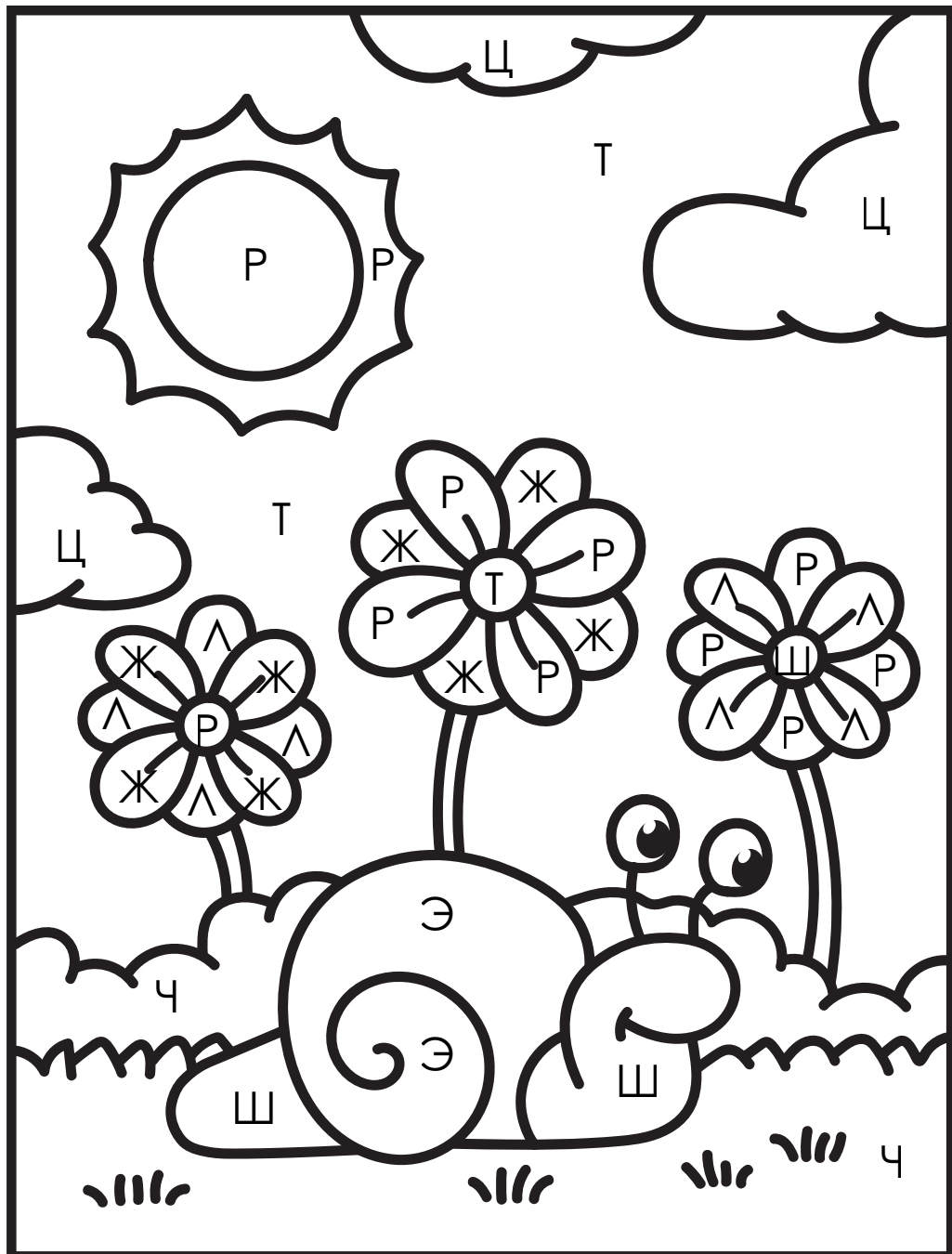

- А жоўты
- О блакітны
- У белы
- І чорны

Знаёмства з літарамі

Размалёўка 3

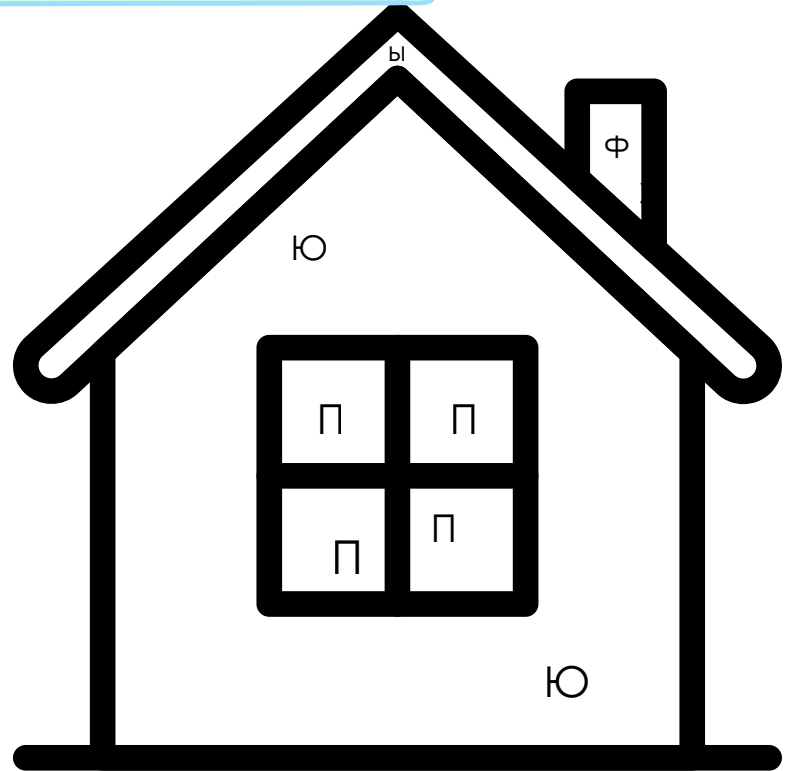
Ш		аранжавы	Р		жоўты
Э		карычневы	Т		блакітны
Л		чырвоны	Ц		белы
Ж		ружовы	Ч		зялёны

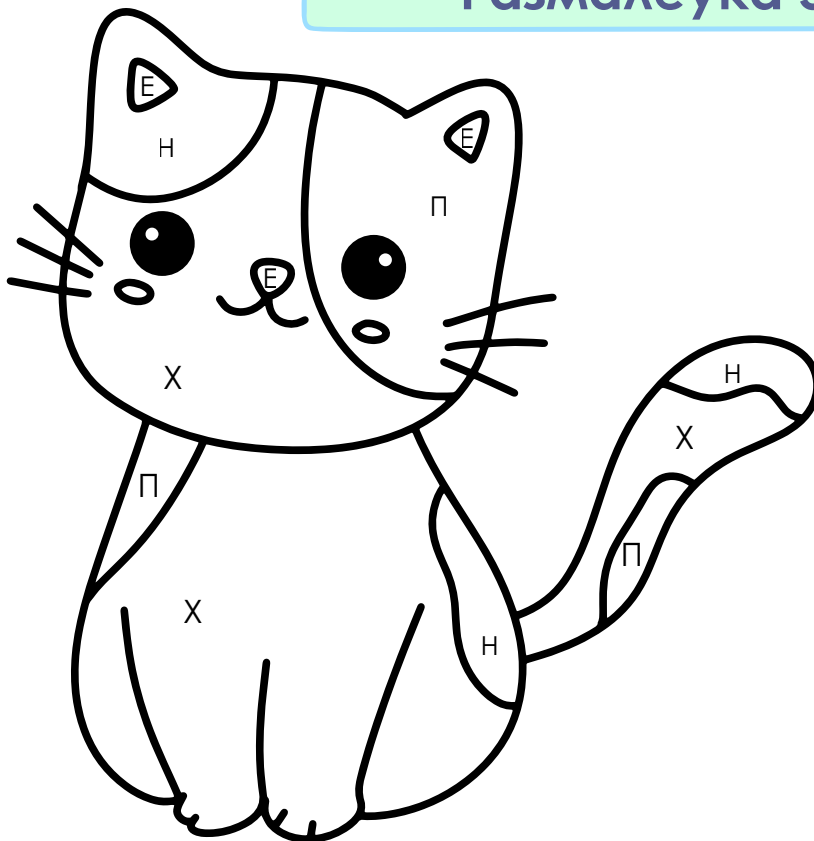
Знаёмства з літарамі

Размалёўка 4

- П жоўты
- Ф шэры
- Ы карычневы
- Ю чырвоны

Размалёўка 5

- П карычневы
- Х белы
- Е ружовы
- Н аранжавы